

ЗАКОН ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

В сила от 01.01.2001 г.

Обн. ДВ. бр.81 от 6 Октомври 2000г., изм. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ. бр.98 от 16 Ноември 2001г., изм. ДВ. бр.25 от 8 Март 2002г., изм. ДВ. бр.120 от 29 Декември 2002г., изм. ДВ. бр.42 от 17 Май 2005г., изм. ДВ. бр.102 от 20 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.33 от 21 Април 2006г., изм. ДВ. бр.38 от 9 Май 2006г., изм. ДВ. бр.79 от 29 Септември 2006г.

Прекратяване

Чл. 13. (1) Юридическото лице с нестопанска цел се прекратява:

1. с изтичането на срока, за който е учредено;
2. с решение на върховния си орган;
3. с решение на окръжния съд по седалището на юридическото лице с нестопанска цел, когато:

а) не е учредено по законния ред;

б) (изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) извършва дейност, която противоречи на Конституцията, на законите и на добрите нрави;

в) е обявено в несъстоятелност.

(2) Решението на съда по ал. 1, т. 1 и 3 се постановява по иск на всеки заинтересуван или на прокурора.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) Съдът дава срок до 6 месеца за отстраняване на основанието за прекратяване и неговите последици.

(4) В случаите на ал. 2 прекратяването се вписва служебно и съдът назначава ликвидатор.

Свикване на общото събрание

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) Общото събрание се свиква от управителния съвет по негова инициатива или по искане на една трета от членовете на сдружението. Ако в последния случай управителният съвет в двуседмичен срок не отправи писмено покана за свикване на общото събрание, то се свиква от съда по седалището на сдружението по писмено искане на заинтересуваните членове или натоварено от тях лице.

(2) Поканата трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото за провеждането на общото събрание и по чия инициатива то се свиква.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) Ако друго не е предвидено в устава, поканата се обнародва в "Държавен вестник" и се поставя на мястото за обявления в сградата, в която се намира управлението на сдружението, най-малко един месец преди насрочения ден.

Определяне на извършваната дейност

Чл. 38. (1) Юридическите лица с нестопанска цел, определени за извършване на общественополезна дейност, разходват имуществото си за:

1. развитието и утвърждаването на духовните ценности, гражданското общество, здравеопазването, образованието, науката, културата, техниката, технологиите или физическата култура;

2. подпомагането на социално слабите, на инвалидите или лицата, нуждаещи се от грижи;

3. подпомагането на социалната интеграция и личностната реализация;

4. защитата на човешките права или на околната среда;

5. други цели, определени със закон.

(2) Чуждестранно юридическо лице с нестопанска цел може да осъществява общественополезна дейност чрез негов клон в страната при условията на този закон.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) Юридическите лица с нестопанска цел, определени за извършване на общественополезна дейност, следва да заявят за вписване в централния регистър обстоятелствата по чл. 45, ал. 2 в двумесечен срок от вписването на определянето в съдебния регистър.

Органи

Чл. 39. (1) Юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност има колективен върховен орган и управителен орган.

(2) Колективният орган на юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност взема решенията си по реда на чл. 32, ал. 4.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2001 г., в сила от 1.01.2001 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) Юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност, вписани в централния регистър при Министерството на правосъдието, подлежат на независим одит при условията на Закона за счетоводството, ако е налице някое от следните условия:

а) (изм. - ДВ, бр. 102 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) сума на актива на баланса от предходната година - 1 млн. лв.;

б) (изм. - ДВ, бр. 102 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) сумата на приходите от дейността и нетния размер на приходите от продажби, както и финансовите приходи за предходната година - 2 млн. лв.;

в) (нова - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) получили са суми от държавния бюджет или други средства от фондове на Европейския съюз на стойност над 50 000 лв.;

г) (нова - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) направили са дарение на политическа партия общо на стойност над 50 000 лв.

Задължение за водене на книги

Чл. 40. (1) Юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност е длъжно да води книги за протоколите от заседанията на колективните си органи. Ръководещият заседанието на колективния орган и лицето, изготвило протокола, удостоверяват и отговарят за верността на съдържанието му.

(2) Юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност изготвя доклад за дейността си веднъж годишно, който трябва да съдържа данни относно:

1. съществените дейности, изразходваните за тях средства, връзката им с целите и програмите на организацията и постигнатите резултати;

2. размера на безвъзмездно полученото имущество и приходите от другите дейности за набиране на средства;

3. (нова - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) вида, размера, стойността и целите на получените и предоставени дарения, както и данни за дарителите;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) финансовия резултат.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) Годишният доклад за дейността и финансовият отчет на юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност се представят на хартиен или електронен носител. Те са публични и се публикуват в бюлетина и интернет страницата на централния регистър.

Разходване на имущество

Чл. 41. (1) Юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност може безвъзмездно да разходва имущество и да осъществява дейността, насочена за постигане на целите, определени по реда на този закон.

(2) Подборът на лицата и начинът на тяхното подпомагане от юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, се извършват в зависимост от целта и финансовите възможности на юридическото лице с нестопанска цел съгласно обявения ред и правилата за осъществяване на дейността. Информацията за реда, по който се извършва подборът, е общодостъпна и се вписва в централния регистър.

(3) За безвъзмездно разходване на имуществото на юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност е необходимо мотивирано решение, взето от върховния орган на организацията с мнозинство 2/3 от всички негови членове, когато е в полза на:

1. лица от състава на другите му органи и техните съпрузи, роднините им по права линия - без ограничение, по сребрена линия - до четвърта степен, или по сватовство - до втора степен включително;

2. лица, били в състава на управителните му органи до 2 години преди датата на вземане на решението;

3. юридически лица, финансирали организацията до 3 години преди датата на вземане на решение;

4. юридически лица, в които посочените лица в т. 1 и 2 са управители или могат да наложат или възпрепятстват вземането на решения;

5. (нова - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) политически партии, в ръководните и контролните органи на които участват членове на ръководни и контролни органи на юридическите лица с нестопанска цел.

(4) Юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност не може да сключва сделки с лицата по ал. 3, т. 1, както и с юридически лица, в които посочените лица са управители или могат да наложат или

възпрепятстват вземането на решения, освен ако сделките са в очевидна полза на юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност или са сключени при общи условия, публично обявени.

Имущество след ликвидацията

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) Имуществото, останало след удовлетворението на кредиторите, се предоставя по решение на съда на юридическото лице с нестопанска цел, определено за извършване на общественополезна дейност със същата или близка нестопанска цел, ако редът за разпределянето му не е уреден в устава или учредителния акт.

(2) Ако имуществото не бъде предоставено по реда на ал. 1, то се предава на общината, в която е седалището на прекратеното юридическо лице с нестопанска цел. Общината е длъжна да предоставя имуществото за извършване на възможно най-близка до целите на прекратеното юридическо лице с нестопанска цел общественополезна дейност.

Вписване в централния регистър

Чл. 45. (1) Юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност трябва да представят заявление за вписване в централния регистър при Министерството на правосъдието.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. препис от съдебните решения по регистрацията;

2. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) удостоверение за актуално състояние по регистрацията, издадено от съда по регистрацията;

3. (отм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

4. декларация за наличието на обстоятелствата по чл. 38-41, както и за дължимите данъци, такси, мита и други публични вземания;

5. правилата и редът за извършване на общественополезна дейност.

(3) Министърът на правосъдието приема правилник за устройството и реда на работата и воденето на регистъра и утвърждава образци на представяните пред него документи. Министърът или оправомощено от него лице вписва заявените обстоятелства с мотивирано решение незабавно. Когато е необходимо да се представят допълнителни доказателства или да се отстранят недостатъци по представените документи, вписването се извършва след изтичане на предоставения срок за допълнения и изменения в подаденото заявление.

(4) Вписването в регистъра се отказва, ако юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност не е вписано от компетентния съд като юридическо лице с нестопанска цел за извършване на общественополезна дейност или ако неговата дейност противоречи на закона. Налице е мълчалив отказ за вписване, ако то не бъде извършено в 14-дневен срок от заявяването му.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Изричният или мълчаливият отказ за вписване подлежи на обжалване в 14-дневен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) Влезлите в сила откази се съобщават служебно на съда по седалището на юридическото лице с нестопанска цел и на органите на Националната агенция за приходите.

(7) На вписване подлежат и промените в обстоятелствата по ал. 2.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.) Правата на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност да ползват облекчения по настоящия закон възникват от датата на вписване в централния регистър. Вписаното обстоятелство се счита известно на третите лица от деня на вписването, като последното се съобщава служебно на съда по седалището на юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност и на органите на Националната агенция за приходите.

(9) Централният регистър е публичен, като всеки може да иска справка или извлечение от съдържанието му относно информацията, която подлежи на обявяване.

(10) Правилата за публичност на централния регистър се прилагат съответно, когато в друг регистър се вписват обстоятелства по този закон.

(11) Централният регистър издава месечен бюлетин, в който се публикуват вписаните юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, отказите и заличените вписвания, както и се обявява информация съобразно Правилника за дейността на централния регистър.

(12) Процедурата по вписване в централния регистър, публикациите, обявяването на информацията и обжалването на отказите за вписване са освободени от заплащане на държавни такси.

Ежегоден контрол

Чл. 46. (1) Юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност са длъжни да представят до 31 май на всяка година информация за дейността си през предходната година пред централния регистър.

(2) В регистъра се заявяват за вписване и се представят:

1. преписите от съдебните решения за регистрация на промени;
2. списъкът на лицата, били в състава на управителните органи;
3. информация за дейността по чл. 38;
4. (изм. и доп. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) заверен годишен счетоводен отчет по чл. 39, ал. 3 или финансов отчет;
5. годишният доклад по чл. 40, ал. 2;
6. декларация за дължимите данъци, такси, мита и други публични вземания;
7. промени в устава или учредителния акт.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.)

Задължение за уведомяване

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) За закононарушенията, констатирани при ежегодния или текущ контрол, министърът на правосъдието уведомява съответните държавни контролни органи за предприемане на проверки и предвидените в закона действия.

Заличаване на вписването

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) Вписването се заличава от министъра на правосъдието или оправомощено от него лице - служебно, по искане на прокурора или на съответните държавни контролни

органи, когато юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност:

1. системно не представя в определените срокове информацията по отношение подлежащите на вписване обстоятелства;

2. две поредни години не представи в срок информация за дейността по смисъла на чл. 46, ал. 1;

3. извършва дейност в нарушение на чл. 13, ал. 1, т. 3, буква "б";

4. системно не внася в срок публични вземания;

5. е останало с членове под законово изискуемия минимум за период повече от 6 месеца.

(2) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2, преди заличаване на вписването, министърът на правосъдието изпраща писмено уведомление до юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, в което определя допълнителен срок за представяне на информацията, след който, ако тя не бъде представена, вписването се заличава.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) Зачичаването на вписването не освобождава юридическото лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност и членовете на управителните му органи от задълженията и отговорността им по този закон.

Преходни разпоредби
КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

(ОБН. - ДВ, БР. 79 ОТ 2006 Г.)

§ 12. Юридическите лица с нестопанска цел, определени за извършване на общественополезна дейност, които не са вписани в Централния регистър при Министерството на правосъдието, подават заявление за вписване в едногодишен срок от влизането в сила на този закон.